

یاسای سهندیکای روزنامه‌نووسانی کوردستانی عیراق

بهناوی خوای بهخشندوه میهرهبان

بهناوی گدل

نهنجوومه‌نی نیشتمانیی کوردستانی عیراق

ژماره‌ی بپیار: ۱۱

رۆژی بپیار: ۱۹۹۸/۴/۲۲

«بپیار»

پیشت بهو دسه‌لاته‌ی که به‌پیتی برقه (۳) ای مادده (۲) له یاسای ژماره (۱۰) ای سالی ۱۹۹۷ پیمان دراوه و لم‌سر نمو بنه‌مایه‌ی که نهنجوومه‌نی نیشتمانیی کوردستانی عیراق له دانیشتنی ژماره (۱۰) ای رۆژی ۱۹۹۸/۴/۲۰ دا یاساکاری کردووه بپیاری درهیننانی نهم یاسایه‌ماندا.

یاسای ژماره (۱۴) ای سالی ۱۹۹۸ یاسای سهندیکای روزنامه‌نووسانی کوردستانی عیراق

فهسلی یه‌کم «دامه‌زراندن و ناما‌نجه‌کان»

مادده‌ی یه‌کم:

نهم و شانه‌ی خواره‌وه لهم یاسایه‌دا نهم مانايانه ده‌به‌خشن که له‌برامبه‌ريانه‌وه داندراؤن:

- ا - سهندیکا: سهندیکای روزنامه‌نووسانی کوردستانی عیراق.
- ب - نهنجوومه‌نی: نهنجوومه‌نی سهندیکای روزنامه‌نووسانی کوردستانی عیراق.
- ج - نهقیب: نهقیبی روزنامه‌نووسانی کوردستانی عیراق.
- د - روزنامه‌نووس: هر نهندامیک له‌سهندیکا بئ و وه‌فادار بئ به‌رامبه‌ره پابه‌ندییه‌کانی.

ه - روزنامه: هر چاپ کراویک که به‌شیوه‌ی دهوری بان نادهوری له هه‌ریتمی کوردستان ده‌ده‌چی و به‌رسمی مؤلهت دراوه لەلاین حکومه‌تی هه‌ریتمی کوردستانه‌وه.

و - تومار: نهو توماره‌ی که پیش وخت ناما‌داده ده‌کرئ بو تومارکردنی ناوی روزنامه‌نووس و تیکرای نهو زانیاریانه‌ی که په‌یوندی به پیشه‌که‌یانمه‌وه هه‌یه.

ماددهی دووهم:

به پیش نه م یاسایه سهندیکایه ک بو رۆژنامەنووسان بەناوی (سەندیکای رۆژنامەنووسانی کوردستانی عێراق، دادەمەزربیت، و بارەگاکەی هەولیتری پایتەختی هەریم دەبىت و دەتوانی لقى تر لە ناوەندەکانی (مراکز) ای پارێزگاکانی تری هەریم بکاتەوە.

ماددهی سنتیم:

سەندیکا کەسايەتیبیه کی مەعنی دەبىت.

ماددهی چوارەم:

- سەندیکا هەولێ دەدات بو و دەست هیتنا لە نامانجانەی خوارەوە:
- ١ - به رەجەستنە کردنی سیستەمی فیدرالیزم بو کوردستانی عێراق.
 - ٢ - به شەداری کردنی لە بنیادنانی دەولەتی دامەزراوەکان (دولە المؤسسات) و به هیزێر کردنی (پرنسیپ) جیاکردنەوەی دەسەلاتەکان.
 - ٣ - به رگری کردنی سەرەوەریی یاساو سەریەستی دادگەری.
 - ٤ - به رگری کردن لە نازادییە دیموکراتیبیه بەنەرەتیبیه کان و ئاشتى و بەنەماکانی مافی مروڤ.
 - ٥ - پاراستن و پەرەپیدانی رۆشنیبیری نەتو اویەتى و نیشتمانی.
 - ٦ - پشتگیری کردنی خەباتنی گەلی کوردستان لەپیتاو و دەست هیتنا لە مافەکانی نەتو اویەتى و بلاوکردنەوەی بەنەمای لیتیبوردەبى و نەرمى نواندن لە کۆمەلگادا و پەنەوکردنی برايەتى نەتو اویەتى و ئایینى و يەكسانى لە هەریمی کوردستانی عێراقدا.
 - ٧ - ریزگرتن لەسەریەستی رۆژنامەنووسیی و به رگری کردن لە مافەکانی رۆژنامەنووسان و زامنکردنی پارێزگاری کردنی پیوست بو نەنجام دانی کارەکانیان.
 - ٨ - ناسان کاری نەركى رۆژنامەنووسان بو و دەست هیتنا لە نەوال و زانیاریبیه کان.
 - ٩ - وەرگرتنى سەندیکا لە يەكییەتیبیه رۆژنامەنووسییبیه جیهانیبیه کان و پیتكەونانی پردى بەیوەندی لە گەلیاندا.
 - ١٠ - پیگەيانندنی رۆژنامەنووسان بەھەمومو ریتگا گونجاوەکان.
 - ١١ - پشتگیری و پالپیشتى نەندامانی سەندیکا لە کاتى پیوستيدا.

فەسلی دووهم «پیتكەاتەو نەندامیەتى»

ماددهی پیتەجەم:

سەندیکا لەسەر داواکاریتک پیتكەن کە پیشکەش بەلايەنی تايیەقەند دەکرى لە لايەن نەوانەو کە ئەم پیشەبە نەنجام دەدەن کە نابى لە پانزده رۆژنامەنووس کە متر بن.

ماددهی شەشم:

كارمەندانی سەندیکا بەپیش تۆماری گشتى بو سەر جۆر بۆلین دەکرین:

یه کـم: روزنامه نوسی (متدرج) : نه و کـمهـیـهـ کـارـیـ رـوـزـنـامـهـ نـوـسـیـ بهـهـرـ سـتـ کـهـنـالـهـ کـانـیـیـهـ وـهـ دـهـکـاتـهـ پـیـشـهـیـ سـهـرـهـکـیـ خـوـیـ،ـ نـازـنـاـوـ،ـ يـانـ سـیـفـهـتـیـ رـوـزـنـامـهـ نـوـسـیـ خـاـوـهـنـ نـهـزـمـوـونـیـ پـیـنـ نـادـرـیـ تـاـ دـوـوـ سـالـیـ بـهـرـدـهـوـامـ بـهـسـهـرـ مـوـمـارـهـسـهـ کـرـنـیـدـاـ تـیـنـهـ پـهـرـیـ بـهـپـشتـگـیرـیـ کـرـدـنـیـ نـهـ لـایـهـنـدـیـ کـهـ لـهـلـایـ کـارـ دـهـکـاـ دـوـایـ تـوـمـارـکـرـدـنـیـ نـاوـیـ خـوـیـ لـهـتـوـمـارـیـ گـشـتـیدـاـ،ـ هـیـچـ جـوـرـهـ نـیـمـتـیـازـتـکـیـ رـوـزـنـامـهـ نـوـسـیـ نـهـزـمـوـونـدـارـیـ پـیـتـابـرـیـ تـاـ نـاوـیـ دـهـگـوـتـرـتـهـوـ بـوـ خـشـتـهـیـ نـهـمـ جـوـرـهـ (ـصـنـفـ)ـهـ ،ـ دـوـایـ نـهـوـهـ مـاـوـهـیـ پـلـهـ بـهـپـلـهـ (ـتـدـرـجـ)ـ دـخـرـتـهـ سـهـرـ خـرـمـهـ تـگـوـزـاـرـیـهـ کـانـیـ،ـ مـاـوـهـیـ پـلـهـ بـهـپـلـهـ (ـتـدـرـجـ)ـ دـهـدـبـارـهـیـ نـهـوـهـیـ خـاـوـهـنـ بـرـوـ اـنـاـمـهـیـ بـهـکـهـلـوـرـیـوـسـهـ لـهـ رـوـزـنـامـهـ نـوـسـیـ وـهـ رـاـگـهـیـانـدـنـدـاـ يـانـ هـاـوـتـایـ نـهـوـهـ بـرـوـ اـنـاـمـهـیـ،ـ يـهـکـ سـالـهـ.

دوـوـهـ: رـوـزـنـامـهـ نـوـسـیـ بـهـ نـهـزـمـوـونـ:

نهـ وـ کـمـهـیـهـ کـهـ لـهـ رـوـزـنـامـهـ نـوـسـیـدـاـ بـهـهـرـسـیـ کـهـنـالـهـ کـهـیـهـ وـهـ بـهـکـرـدـهـوـهـ کـارـیـ کـرـدـوـهـ يـانـ کـارـدـهـکـاـ وـهـ کـرـدـوـیـهـ تـیـبـهـ پـیـشـهـیـ سـهـرـهـکـیـ بـوـ خـوـیـ وـهـ نـهـوـهـیـ بـهـسـهـرـ کـارـهـکـمـیـدـاـ رـهـتـ بـوـهـ کـهـ لـهـبـرـگـهـیـ رـاـبـرـدـوـوـدـاـ دـهـخـراـوـهـ.

سـتـ یـهـمـ: رـوـزـنـامـهـ نـوـسـیـ بـهـشـدارـ:

نهـ وـ کـمـهـیـهـ کـهـ کـارـیـ رـوـزـنـامـهـ نـوـسـیـ نـهـ بـنـجـامـ دـاـوـهـ بـهـبـنـ نـهـوـهـیـ بـیـکـاتـهـ پـیـشـهـیـ سـهـرـهـکـیـ بـوـ خـوـیـ نـهـمـهـشـ بـهـ بـهـرـزـکـرـدـنـهـوـهـیـ عـهـقـدـیـ پـیـوـسـتـ دـهـسـهـلـیـتـیـ لـهـ لـوـ لـایـهـنـاـنـهـوـهـ کـهـمـهـبـهـسـتـ (ـمـنـ الـجـهـاتـ الـعـنـيـهـ)ـ وـهـمـافـیـ نـهـوـهـیـ هـهـبـهـ کـهـ نـاوـیـ خـوـیـ رـاـگـوـتـرـیـتـهـوـهـ بـوـ خـشـتـهـیـ رـوـزـنـامـهـ نـوـسـهـ بـهـ نـهـزـمـوـنـهـ کـانـ دـوـایـ تـیـپـهـرـیـوـنـیـ مـاـوـهـیـهـ کـهـ لـهـ (ـ۵ـ)ـ پـیـنـجـ سـالـیـ بـهـرـدـهـوـامـ کـهـمـترـ نـهـبـیـ وـهـ رـوـزـنـامـهـ نـوـسـیـ بـکـاتـهـ پـیـشـهـیـ خـوـیـ.

مـادـدـهـیـ حـوـتـهـ:

سـهـنـدـیـکـاـ لـهـمـانـهـ پـیـتـکـ دـیـ:

- ۱- دـهـسـتـهـیـ گـشـتـیـ.
- ۲- نـهـنـجـوـمـهـنـیـ سـهـنـدـیـکـاـ.
- ۳- لـیـثـنـهـیـ بـهـرـزـهـفتـ کـرـدـنـ (ـالـانـضـبـاطـ).
- ۴- لـیـثـنـهـیـ چـاـوـدـیـرـیـ کـرـدـنـ.
- ۵- لـقـهـ کـانـیـ سـهـنـدـیـکـاـ لـهـ پـارـیـزـگـاـکـانـیـ کـورـدـسـتـانـیـ عـیـرـاـقـاـ.

مـادـدـهـیـ هـشـتمـ:

نـهـمـانـهـیـ خـوـارـهـوـهـ نـهـوـهـ مـهـرـجـانـهـنـ بـوـ نـهـوـهـ کـمـهـیـهـ کـهـ دـهـبـیـتـهـ نـهـنـدـامـ لـهـسـهـنـدـیـکـادـاـ:

- ۱- دـانـیـشـتـوـوـیـ (ـمـقـیـمـ)ـایـ کـورـدـسـتـانـیـ عـیـرـاـقـ بـیـ.
- ۲- بـیـسـتـ سـالـیـ تـهـمـهـنـیـ نـهـوـاـوـ کـرـدـیـنـ.
- ۳- بـهـکـوـوـکـهـ (ـجـنـحـهـ)ـ وـتـاـوـانـیـ وـاـحـوـکـمـ نـهـدـرـاـ بـیـ کـهـ شـهـرـهـفـیـ لـهـکـهـ دـارـ بـیـ.
- ۴- نـهـهـلـیـیـهـتـیـ پـیـشـهـیـ هـبـیـ.

مـادـدـهـیـ نـوـیـهـ:

بـوـونـهـ نـهـنـدـامـیـ سـهـنـدـیـکـاـ بـهـمـ جـوـرـهـ دـهـبـیـ:

- ۱- دـاـوـ اـکـارـبـیـهـ کـیـ بـهـنـوـسـینـ بـوـ دـهـسـتـهـیـ نـاـمـاـدـهـ کـارـ لـهـ گـهـلـ تـهـزـکـیـیـهـیـهـ کـهـ لـهـلـایـهـنـ دـوـوـ

له رۆژنامه نووسانی بەنەزمۇون، پىيوىستە لەسەر دەستە يان ئەنجۇومن
لە ماواھى سى رۆزدالەمىزۇوی تۆمار كەردىيىھە وە بنېرى بىكى، ئەگەر
داواكارىيە كەى بنېرى نەكرا لە گەل نەوهى ماواھى ناوبر اوپۇش لە بىگە (۱) كۆتايى
پىيەتەت سەرىيە خۆ بە قەبوللىكراو حسېت دەكى.

- 2 - لە حالەتى رەفزكەردى داواكارىيە كە لە سەر ئە و لايەنەي كەمەبەستە (الجە
المعنیە) ھۆبەكانى ئە و رەفز كەردنە دەرىخا وە پىشىكەش كارى داواكارىيە كە
بۇيى ھەيە كە تانە لە بىيارى رەفزە كە بىدا لە دادگاي پىتداجۇونەوە (قىيىزى)
ھەرىتىمى كوردىستانى عىراق لە ماواھى پاتزىدە رۆزدالەمىزۇوی ناگاداركەرنەوە بە
بىيارە كە، بىيارى نەوپۇش بىن بې (باتا).

فەسىلى سېتىم «دەستەي گشتى»

ماددهى دەييم:

1 - دەستەي گشتى بالاتىن دەسەلاتە لە سەندىكادا ھەممو رۆژنامە نووسە
بەنەزمۇونە كان دەگىرىتە خۆي ئەوانەي وە فايىان بە ھەممو پابەندىيە كانى
خۆيانەوە كەردووە.

2 - لە سەرتادا دەستەي گشتى ھەردوو سال لە سەر داواكارى دەستەي ناما دەكار،
يان ئەنجۇومن كۆدەبىتىوە بۆ ھەلىزىاردى نەنجۇومنى سەندىكى و ھەردوو
لىزىنەي بەرزەفتەتكەردن (الانضباط) و چاودىرى كىردن بەدەنگەدانى نەھىتى،
(نيصاب) يىش بە ئاما دەبۈونى دوو سى يەك لەندامانى دەستەي گشتى
تەواو دەبىت وە لە حالەتى تەواونەبۈونى (نيصاب) دوا دەخرى بۆ ھەمان رۆز
لە حە وتۈرى داھاتودا (نيصاب) بە ئاما دەبۈونى زۆرىنەي ئەندامان دەبىت.

ئەركەكانى دەستەي گشتى

مادده يازدەيەم:

سالانە دەستەي گشتى كۆ دەبىتىوە بە ئاما دەبۈونى (دووسىنى يەكى)
ئەندامانى كانى، بىيارە كانى لە مەسەلانەي خوارەوەدا بەزۆرىنە دەدا.

1 - گەفتۈگۈز كەرنە لە سەر پىتەرەي ناو خۆ و راستاندىنى (تصديق).
2 - گەفتۈگۈز كەرنى راپۇرتى سالانە و كاروبارى سەندىكى و حسابكارىيە كانى و
پىشىكەش كەرنى رىتىما يى لە بارەيەوە.
3 - راستاندىنى بودجە.

ماددهى دوازدەيەم:

1 - مەرچە ئەندامانى نەنجۇومنى سەندىكى بە نەقىب و بىيكارو سکرتىير و
ئەندامانى ھەردوو لىزىنەي بەرزەفتەتكەردن و چاودىرى كەرنەوە، سى سال تىپەرى
كەردىن بەسەر گەيشتنىيان بەپلەي بەنەزمۇونى (درجه التمرس).

مادده‌ی سیازده‌یم:

- ۱- نهنجوومهن بهنهقیب و بربکارو سکرتیرهوه له نونهندام پیک دیت.
- ۲- نهنجوومهنی سهندیکا تاییمه‌نده به جیمه‌جی کردنی برباره‌کانی دهسته‌ی گشتی و هرج نه رکتیکی تری پیت بسپیردری.

مادده‌ی چوارده‌یم:

لیژنه‌ی چاودیری کردن له سه‌رۆک و دوو نهندام پیک دیت کاریان لیوردبوبونوه‌یه له راستی نهندامیتی (صحه‌العضویه) و رادده‌ی پیاده کردنی یاسا.

مادده‌ی پازده‌یم:

لیژنه‌ی بهرزه‌فتی کردن (الانضباط) له سه‌رۆک و دوو نهندام پیک دیت کاریان تۆزینه‌و و دهست به کاربونه له و شکایه‌تانه‌ی که له نهنجوومهنوه بوقیان دهچن به‌گوییره‌ی حوكمه‌کانی نه یاسایه.

مادده‌ی شازده‌یم: **لله‌کانی سهندیکا:**

- ۱- لهناوه‌ندی هر پاریزگایه‌کدا لیژنه‌یه‌کی لق له پیئنج نهندام پیک دیت، نهندامانی لق له رۆژنامه‌نووسه نهزمونداره‌کان هه‌لیان ده‌بیترن که پیشنه‌ی رۆژنامه‌نووسیی له‌پاریزگادا نه‌نجام ده‌دهن.
- ۲- کۆبیونوه‌ی لیژنه‌ی لفه‌کان و هه‌لیاردن‌کانیان، هه‌مان شیوه‌ی تاییه‌ت به کۆبیونوه‌کانی دهسته‌ی گشتی ده‌بیت.

مادده‌ی حدده‌یم:

نه‌گهر نهندامی نهنجوومهن مه‌رجه پیویستیه‌کانی هه‌لیاردنی له‌دهست داو له‌سی دانیشتنی یه‌ک له‌دوای یه‌کدا (غائب) بیو به‌دهست له‌کارکیشراوه (مستقیل) داده‌ندری و نهندامی یه‌ده‌گ (احتیاط) که زۆرینه‌ی ده‌نگی به‌دهست هینتاوه جیگای ده‌گریتیمه‌وه.

مادده‌ی همه‌ده‌یم:

نه‌قیب سه‌رۆکایه‌تی و نویته‌رایه‌تی نهنجوومهنی سهندیکا ده‌کا له لای سه‌رچاوه تاییمه‌نده‌کان و نیمراکردن له‌سمر نه مرو بربارو ریتمایی و نووسراوه‌کاریه‌کاندا ده‌کاو مافی نهوهی هه‌یه که هه‌ندی ده‌سەلات به‌غه‌بری خۆی له‌نهندامانی نهنجوومهنی سهندیکا بسپیری.

«فەسلى چواردەم» «ماف و پابهندىيەكان»

يەكم: مافه‌کان.

مادده‌ی نوزده‌یم:

- ۱- رۆژنامه‌نووس مامەلەی کارمەندی له‌گەلدا ده‌کری له‌لانی مولەت پیدانی ناسایی و نه‌خوشیبیه‌وه.
- ۲- له‌کاتی دامەزرانی له هەر فەرمانیک، ماوهی کارکردنی له رۆژنامه‌نووسیدا بۆ سەر مۇوچە (علاوه) و بەرزکردنوه و خانه‌نشینی ده‌خربنی سەر نیشەکەی.

۳- لهکاتی کارکردندا نهگه ر توشی پیشها تیک (اصابه) یه ک بوله سه رنه و لاینه یه که کاری بوده کا هاریکاری پیویستی بکا نه مهش په بیوندی به مافی خانه نشینی یه و نیبه.

۴- دهکری روزنامه نووسی خانه نشین به پیتی حومه کانی یاسای خانه نشینی روزنامه نووسان لدام و دهگا کاندا کار بکا.

۵- پیویسته خمه بری سهندیکا بدربل لهکاتی شکایه ت کردن که لهدری روزنامه نووس پیشکهش دهکری، و لهکاتی تاوانی بیندار او ده بین نابن روزنامه نووس پرسیارو و لام و توشنه وهی له گدل بکری به توانیک که در او هته پالی و په بیوندیداره به نهنجامدانی کاره که یه و دواخه بمنهادانی سهندیکا نه بی.

۶- نه وهی دهست دریشی بکاته سه روزنامه نووس لهکاتی نهنجامدانی یان به هوی کاره که یه و نه و سزایه دده ری که بونه و کم سه داندراوه که دهست دریشی دهکاته سه ر کارمه ندی گشتی لهکاتی نهنجامدانی فهرمان با به هوی فهرمانه وه.

۷- نه و روزنامه نووسه بدهوی یان لبکاتی نهنجامدانی کاره که یه و ددمري، نازنایی نهندامی (شمده فای) له سهندیکادا پی دده ری به بپاریک له نه جو ومه نه وه به گویه هی پنجه وی ناو خو.

دووه: پابهندیه کان

مدادهی بیسته: نابن روزنامه نووس نه کارانه بکا:

۱- نه وهی دسه لانه کانی توشنه وه، یان دادگاکان گرتورو یانه نهستو که کار دهکاته سه ریشه وی توشنه وه، یان دادگایی کردن.

۲- نهنجامدانی نه و پیشه یه به بین تازه کردن وهی به شد اربوون له سهندیکادا به پیتی نه م یاسایه.

۳- به کاره تانی هه رهیک یان ریگه یه ک به مه بهستی قازانجی ناره و ا.

۴- و در گرتنی پیتاک به ره زامه ندی نه جو ومه نه بی.

۵- ناو بانگ زراندنی پیشه که و ناشکر اکردنی نهیتیه کانی یان هه ره شه کردن له هاو نیستمان یان به هه ریگا و شیوه یه ک بی له شیوازه کانی روزنامه نووسی.

۶- شلوغ کردنی موقعانه به ریگی فیدرالی له کور دستانی عتیراقدا و شیواندنی ناسایشی هاو ولا تیبا ان به ریگای راسته و خو بین یان نار استه و خو، و هه رو ها و روزاندنی غه ریزه کانی جمه او ره به هه ریگایه ک بی.

۷- قوتنه وهی وشهی نووسراو یان نیر در او قوتنه وهی کی (تایه تی) بون سو ودی تایه تی و زیان به خس بی بمخه لکی تر، یان هه لکرتنی سیفه تیک (انتحال صفحه) یان فیکره یه ک و زه ره گهیاندن به رو وست و نیزامی گشتی.

۸- به هله بردنی جمه او ره به زانیاری نادر وست و لیکدانه وهی رو وداوه کان، لیکدانه وهی کی دوور له دهست پاکی یان بلا و کردن وهی رو وداوه کان بی دلنيا بوون لیبا ان.

- ۹- و درگرتن و هلینجان (اقتباس) لبه رهه می که سانی تر به بی ناماژه کردن بو خواهنه کهی یان سه رچاوه کهی.
- ۱۰- قوستنه وهی روزنامه نووسیی بو تانه لیدان و سووکایه تی کردن به پیرۆزی و ریورهسم و نایینی و نیشتمانیه کان.

«فهسلی پینجهم» «تیجر اکاریه کانی به ریوه بردن»

ماددهی بیست و یه کم:

یه کم: هر روزنامه نووسیک واژی له نه رکیک له نه رکیک کانی پیشه کهی هینا، یان کاریکی و ای کرد که له نرخی نهو پیشه یهی دابه زاند، یان به کاریک هه لسا که رامه تی نه نگاوت یان بملگه نامه یه ک (مستند) یکی نادر وستی پیشکه شی به سهندیکا کرد یان سه ریتیچی یه کیک له حوكمه کانی نه م یاسایه کرد سزای (تادیب) ای دهد ری له لایهن لیزنه بهزه فتی (انضباط) ای به پی نه و بنه ما یانه که ده قی گرت ووه له یاسای بهزه فتی کردنی کارمه ندانی دهله تی کاریتکراو، نعم سزا یانه خواره ده درین:

۱- وریا کردنوه (التبیه): به نووسراویک ده بی و ناراسته روزنامه نووس ده کری و سه رنجی راده کیشتری بوئه وهی که لیتی رووداوه و داوای لی دکری که له داهات وودا رونمداده وه.

۲- نیزار (الاذار): له کاتی دووباره کردنوه سه ریتیچی دیاری کراو له برقه (۱) له لایهن روزنامه نووسه وه نیزاری پیده دری که جاریکی تر دووباره ده کاته وه.

۳- بمرهه لستی کردنی له نه جامدانی پیشه کهی ماوه یه ک که لمیه ک سال تیته په ری.

۴- ده کردنی کاتی: ناوی له توماری گشتی ده سریته وه، نابی دووباره ناوی تومار بکریته وه دوای تیپه پیونی دو سال نهی.

دووهم: سزا کانی سه رهه و جیبه جتی ناکرین ده همچ بروزنامه نووس دوای راستاندنی (مصادقه) ای نه نجومه نی سهندیکا نه بی.

سیمیم: بو روزنامه نووسی سزادراو هه یه که تانه له بیاره کانی نه نجومه نی سهندیکای تاییهت به بمرهه لستی (المنع) یان ده کردن بدای لعلای دادگای پیدا چوونه وه له ماوهی پانزده روز له میتووی ناگادار کردنیه وه به بیاره که، سزا که جیبه جتی ناکری تا پلهی بنپری (درجه البتات) و هرنه گری.

چوارهم: ناوی نه ندام له سهندیکادا ده سریته وه نه گهر حوكمی دوماهی به سزای (بهندکردنی نازادی) له کووکه (جنحه) یان تاوانیتکی نا سیاسی له سه در چوو.

پینجهم: له کاتی حوكم به سه رد اد ایندا له کووکه (جنحه)، یان تاوانیتکی شه رهف بهردا، ناوی له توماری گشتی لاده بردری و نابی جاریکی تر تومار بکریته وه.

فهستی ششم «دارایی سهندیکا»

ماددهی بیست و دووهم:

یه کدم: دارایی سهندیکا له مانهی خواره و پیک دی:

۱- رسمی نهندامیبیه تی.

۲- پارهی به شدار بیونی سالانه.

۳- پی به خشینه کانی حکومه تی هر ریم.

۴- ده سکه و تی ناهه نگه کان و بیتاکی گشتی که سهندیکا پیتی هله دهستی به گویره هی یاسای پیتره و کراو.

۵- قازانچی نه و پرور زانه سهندیکا پیتیان هله دهستی.

۶- قازانچی چایه مدنیبیه کانی سهندیکا.

۷- به خشیش و له قمه رکردنه کانی که له لایه نهندامان و غمه بری نهوان پیشکه ش ده کرتن به ممه رجیتک کار له بریه وی سهندیکا نه کاو ناگداداری لایه نه تاییه نهند کان به و کاره بکری.

دووهم: نوسلی ژمیریاری گشتی به سه مر دارایی سهندیکادا پیاده ده کری.

سییه: رسمی نهندامیبیه تی پارهی به شداری بیون به گویره هی پیپه وی نیا و خو دیاری ده کری.

فهستی هدهتم «حکمه کانی دوماهی»

«ناونیشانه کانی روزنامه نووس»

ماددهی بیست و سییه:

مه به است له روزنامه نووس نهودیه که یه کیک له م ناونیشانه خواره وی پیوه بی:

۱- خاوه نی ئیمتیاز.

۲- سه رنوسه مر.

۳- جیگری سه رنوسه مر.

۴- به رتوهه ری نووسین.

۵- سکرتیری نووسین.

۶- نووسه مر.

۷- و در گیری روزنامه نووسیی.

۸- په یامنیت.

۹- وینه گر.

۱۰- وینه کیش.

۱۱- ره نگریت (المصمم).

۱۲- هله چن.

ماددهی بیست و چهارم:

سنه‌ندیکای روزنامه نووسان بقی هه به پیشوای ناخود در بهینه به گوته‌ی
حکمه کانی نم یاسایه.

ماددهی بیست و پنجم:

کار بهیچ دقیک ناکری که هاودز بی له گه ل نم یاسایه‌دا.

ماددهی بیست و ششم:

له سه روز زیره تایبە قەنده کانه حکمه کانی نم یاسایه جى به جى بکەن.

ماددهی بیست و هوتەم:

نم یاسایه له میثروی دەرھینانییە و جیبە جى دەکری و له روزنامەی رەسمىدا
بلاوده کریتەوە.

جوهر نامق سالم

سرۆکى نەجۇومەنلى نىشىتمانىيى كوردىستانى عىراق

«ھۆکارى پیتویست»

روزنامەنووسى بەزمان حالى هەركەلتىك له گەلان حساب دەکری و
دیاردەيەكى ۋىيارىيەو رۆلەتكى بىياتىمرانىي هەيدەكۆمەلگەكانى مرۆفدا و
پارىزگارى كارىيەتى (وصمام الامان له).

و بىز نەوهى لە تواندا بېت رۆللى خۆى بەشىۋەيەكى باشتىر بېينىت بق
پەتكەردنى خەباتى گەلى كوردىستان لەپىتاو ھيتانىدى ناماچە نەتەوايەتى
و نىشىتمانىيىە كانى و بەرگرى كردن لە نازادىيە بىنۋەتىيە كان و بىنمائى
ماقى مەرۆف، لەبەر نەوهى نم نەركە به پەيامىتىكى میثرویى دادەنرى
ناتوانىدى نەنجام بىرى بەھيتانە كايىدە كادىرى روزنامەنووسىي لىتەن تو
نەبىت.

لە كاتەي كە لە سەر لىتوارى يادى سەد سالىمى لەدایك بۇونى
روزنامەنووسىي كوردى دەوەستىن كە دەكتە رىكەوتى (۲۲) ئىنسانى
1998 نم یاسایه دەرھىندرى.

ماددهی بیست و چهارم:

سنه‌ندیکای روزنامه نووسان بقی هه به پیشوای نا خود در بھیتی به گوته‌ی
حکمکانی نم یاسایه.

ماددهی بیست و پنجم:

کار بهیچ دقیک ناکری که هاودز بی لگه‌ل نم یاسایه‌دا.

ماددهی بیست و ششم:

له سه روز بیرون تایبەندە کانه حکمکانی نم یاسایه جن به جن بکمن.

ماددهی بیست و هفتم:

نم یاسایه له میثروی ده رهیتانیبیه و جیبەجی ده کری و له روزنامه‌ی رسمیدا
بلاوده کریتسوه.

جوهر نامق سالم

سرۆکی نەجبووهەنی نیشتمانی کوردستانی عێراق

«ھۆکاری پیتویست»

روزنامه‌نووسی به زمان حالی هەرگەلتیک له گەلان حساب ده کری و
دیارده‌یکی ژیاریمه و رۆلیکی بنیاتنراهنی هه به لەکۆمەلکاکانی مرۆڤدا و
پاریزگاری کاریه‌تی (وصمام الامان له).

و بۆ نووهی له تواندا بیت رۆلی خوی به شیوه‌یکی باشتر ببینن بۆ
پته و گردنی خەباتی گەلی کوردستان له پیتناو هیتاوندی ناماچە نەدوایه‌تی
و نیشتمانیبیه کانی و بەرگری کردن له نازادیبیه بندەتیبیه کان و بنه‌مای
ماقی مرۆڤ، لە بەر نووهی نم نەركه به پەیامیتیکی میثرویی داده‌نری
ناتواندری نەججام بدری به هیتاونه کایه‌ی کادیری روزنامه‌نووسی لیهاتو
نه بین.

لە کاته‌ی که له سه ریواری یادی سەد سالی لە دایک بونی
روزنامه‌نووسی کوردی دەوستین که ده کاته ریکه‌وتی (۲۲) ای نیسانی
۱۹۹۸ نم یاسایه ده رهیندرا.